

Số: /BC-UBND

Bình Định, ngày tháng năm 2020

BÁO CÁO
**Kết quả thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp
nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Bình Định**

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Thực hiện Công văn số 507/BTP-PLDSKT ngày 18/02/2020 của Bộ Tư pháp về việc đẩy mạnh triển khai công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; UBND tỉnh Bình Định báo cáo kết quả thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh, cụ thể như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Ban hành văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện

Thực hiện Nghị định số 55/2019/NĐ-CP ngày 24/6/2019 của Chính phủ về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa, ngày 08/10/2019, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 84/KH-UBND về triển khai thực hiện Nghị định số 55/2019/NĐ-CP ngày 24/6/2019 của Chính phủ về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Bình Định. Trong đó, UBND tỉnh giao Sở Tư pháp chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành tổ chức quán triệt, triển khai Nghị định số 55/2019/NĐ-CP cho cán bộ pháp chế, cán bộ được giao làm công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp, các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh; tổ chức rà soát các văn bản do HĐND, UBND tỉnh ban hành có liên quan đến công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp để đề xuất sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với Nghị định số 55/2019/NĐ-CP; củng cố, kiện toàn, nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ làm công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; tổ chức thực hiện các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; xây dựng, ban hành chính sách hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh. Đồng thời, hằng năm, UBND tỉnh đều ban hành Kế hoạch hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; trong đó, xác định rõ trách nhiệm của các sở, ban, ngành; UBND các huyện, thị xã, thành phố trong việc tham gia tổ chức, thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Bình Định, góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp, nâng cao chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI).

Trong năm 2020, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 19/KH-UBND ngày 16/3/2020 về hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa năm 2020 trên địa bàn tỉnh Bình Định. Theo kế hoạch, UBND tỉnh giao Sở Tư pháp chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành hoàn thiện cơ chế để nâng cao hiệu quả công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp theo thẩm quyền; thực hiện Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025 theo hướng

dẫn của Ban quản lý Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp giai đoạn 2021 - 2025; rà soát, cập nhật văn bản quy phạm pháp luật của Trung ương, văn bản quy phạm pháp luật của HĐND và UBND tỉnh ban hành liên quan đến hoạt động của doanh nghiệp lên cơ sở dữ liệu quốc gia về văn bản quy phạm pháp luật, Cổng Thông tin điện tử tỉnh và Trang Thông tin điện tử các các sở, ban, ngành; xây dựng và phát hành tập tài liệu, văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến hoạt động của doanh nghiệp, hướng dẫn nghiệp vụ và giải đáp vướng mắc về pháp luật theo đề nghị của doanh nghiệp; phối hợp với Ban Quản lý Chương trình 585 - Bộ Tư pháp tổ chức Hội nghị bồi dưỡng nghiệp vụ, tọa đàm, đối thoại để tiếp nhận, giải đáp các kiến nghị của doanh nghiệp.

Thông qua các Kế hoạch nêu trên, UBND tỉnh đã xác định rõ các nhiệm vụ trọng tâm của công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc phối hợp triển khai thực hiện Luật Hỗ trợ cho doanh nghiệp nhỏ và vừa, Nghị định số 55/2019/NĐ-CP phù hợp với điều kiện và tình hình thực tiễn tại địa phương. Đồng thời, qua đó, UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Tư pháp chủ trì, phối hợp các cơ quan liên quan xây dựng và trình UBND tỉnh ban hành Quy chế phối hợp trong các tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Bình Định (dự kiến ban hành trong Quý III/2020) và thực hiện Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp giai đoạn 2021 - 2025 (sau khi có Chương trình cụ thể của Bộ Tư pháp).

2. Kinh phí thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa

Hàng năm, UBND tỉnh bố trí kinh phí hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trong tổng kinh phí chung của công tác xây dựng, kiểm tra văn bản quy phạm pháp luật và theo dõi thi hành pháp luật để thực hiện các nhiệm vụ như: Tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho cán bộ pháp chế, giải đáp pháp luật cho các doanh nghiệp, phát hành tập hỏi đáp pháp luật,... Tuy nhiên, nguồn kinh phí cho công tác này tại địa phương cũng còn nhiều hạn chế. Ngoài ra, hiện nay Nghị định số 55/2019/NĐ-CP đã được ban hành nhưng chế độ tài chính cho công tác này vẫn thực hiện theo quy định của Thông tư liên tịch số 157/2010/TTLT-BTC-BTP ngày 12/10/2010 của liên Bộ Tài chính - Tư pháp hướng dẫn việc lập dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí ngân sách nhà nước bảo đảm cho công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; trong khi đó, các mức chi, nội dung chi quy định tại Thông tư liên tịch số 157/2010/TTLT-BTC-BTP đã không còn phù hợp với công tác hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp trong tình hình mới.

3. Bố trí cán bộ đầu mối thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa

Theo Nghị định số 55/2011/NĐ-CP ngày 04/7/2011 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của tổ chức pháp chế thì công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp do cán bộ pháp chế các sở, ban, ngành đảm nhiệm; đồng thời, Nghị định cũng quy định vị trí, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của tổ chức pháp chế từ Trung ương đến địa phương, cụ thể: Tại cấp tỉnh, căn cứ vào nhu cầu công tác pháp chế, Chủ tịch UBND tỉnh quyết định việc thành lập Phòng Pháp chế hoặc quyết định bố trí công chức pháp chế

chuyên trách ở các cơ quan chuyên môn theo đặc thù riêng của từng địa phương và từng cơ quan chuyên môn theo quy định. Phòng Pháp chế, công chức pháp chế chuyên trách ở các cơ quan chuyên môn chịu sự quản lý, kiểm tra về công tác pháp chế của Sở Tư pháp và chịu sự hướng dẫn về chuyên môn, nghiệp vụ trong công tác pháp chế của Vụ Pháp chế thuộc Bộ, cơ quan ngang Bộ.

Tuy nhiên, trong thực tiễn nhiều năm nay, tỉnh Bình Định không tổ chức thực hiện được được mô hình này vì số lượng biên chế còn hạn chế nên không đủ biên chế để bố trí. Hiện nay, Bộ Nội vụ chưa bổ sung biên chế làm công tác pháp chế nên các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh vẫn chưa đủ điều kiện để thành lập Phòng Pháp chế hoặc bố trí công chức pháp chế chuyên trách theo quy định. Để thực hiện nhiệm vụ pháp chế theo quy định, các cơ quan chuyên môn đã phân công cán bộ, công chức kiêm nhiệm công tác này, chủ yếu phân công cho cán bộ, công chức thuộc Phòng Thanh tra hoặc Văn phòng phụ trách. Đối với các doanh nghiệp nhà nước do UBND tỉnh quản lý, cũng chưa bố trí được Phòng Pháp chế mà chỉ cử cán bộ là lãnh đạo doanh nghiệp kiêm nhiệm công tác pháp chế.

II. MỘT SỐ KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC TRONG QUÁ TRÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CÔNG TÁC HỖ TRỢ PHÁP LÝ CHO DOANH NGHIỆP VÀ NGHỊ ĐỊNH SỐ 55/2019/NĐ-CP

Trong thời gian qua, công tác hỗ trợ pháp lý cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Bình Định phát sinh một số khó khăn, vướng mắc như sau:

1. Cơ chế pháp lý, hệ thống, chính sách pháp luật của Nhà nước thường xuyên thay đổi, không ổn định; nhiều cơ chế chính sách không đảm bảo tính khả thi làm rào cản, hạn chế đến hoạt động, phát triển của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.

2. Việc cải cách thủ tục hành chính liên quan đến doanh nghiệp còn nhiều bất cập; các doanh nghiệp chưa chủ động trong việc đề nghị hỗ trợ pháp lý, không tích cực tham gia các lớp tập huấn khi được mời; trả lời miễn cưỡng, không sát với thực tế khi được khảo sát nhu cầu hỗ trợ pháp lý; tâm lý e ngại của các doanh nghiệp khi tham gia các chương trình hỗ trợ.

3. Đội ngũ cán bộ, nhân viên của các sở, ngành, doanh nghiệp còn hạn chế trong việc tìm hiểu, nghiên cứu và áp dụng pháp luật; bên cạnh đó, đội ngũ cán bộ phụ trách công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp chủ yếu thực hiện nhiệm vụ kiêm nhiệm, chưa được thường xuyên bồi dưỡng nghiệp vụ về công tác này nên đôi lúc còn lúng túng trong việc hỗ trợ pháp lý khi doanh nghiệp có yêu cầu.

4. Nhiều đơn vị, doanh nghiệp không bố trí được cán bộ pháp chế kiêm nhiệm công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp; vì vậy chất lượng, hiệu quả công tác pháp chế còn nhiều hạn chế. Nhận thức của một bộ phận lãnh đạo ở các sở, ngành, doanh nghiệp về công tác pháp chế, hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp chưa thật sự sâu sắc, không chủ động nên chưa quan tâm đúng mức đến việc tổ chức thực hiện công tác pháp chế, hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp hoặc nếu có thực hiện cũng chỉ mang tính hình thức, kém hiệu quả.

5. Kinh phí phục vụ cho công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp trong những năm gần đây mặc dù đã được quan tâm đầu tư song vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ đề ra; cơ chế, chính sách dành cho các cơ quan thực hiện hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp chưa rõ ràng.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ CÁC GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC HỖ TRỢ PHÁP LÝ CHO DOANH NGHIỆP

Nhằm nâng cao hiệu quả công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa giai đoạn 2021-2025, UBND tỉnh Bình Định đề xuất, kiến nghị một số nội dung liên quan đến các nhóm hoạt động của Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành cho doanh nghiệp như sau:

1. Đổi mới thể chế và sớm ban hành Chương trình hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp giai đoạn 2021 - 2025 theo hướng ban hành quy định cụ thể về các chương trình hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp đối với từng Bộ, ngành đã được quy định tại Luật Hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa để địa phương làm căn cứ xây dựng chương trình hỗ trợ theo đúng quy định.

2. Đổi mới về việc cung cấp thông tin, trên Trang thông tin hỗ trợ doanh nghiệp - Bộ Tư pháp cần bổ sung thêm chuyên mục cảnh báo rủi ro pháp lý đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa; thường xuyên cập nhật, đăng tải một số bản án, quyết định của Tòa án; phán quyết, quyết định của trọng tài thương mại; quyết định xử lý vụ việc cạnh tranh; quyết định xử lý vi phạm hành chính liên quan đến doanh nghiệp được phép công khai để các doanh nghiệp nhỏ và vừa tham khảo.

3. Tăng cường công tác bồi dưỡng kiến thức pháp luật, tập huấn nghiệp vụ chuyên môn cho mạng lưới tư vấn pháp luật cấp tỉnh và xây dựng chương trình hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa giai đoạn 2021 - 2025; trong đó, cần tập trung vào các chuyên đề bồi dưỡng kiến thức pháp luật kinh doanh cho doanh nghiệp với nội dung là các lĩnh vực pháp luật liên quan trực tiếp đến hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp như: Pháp luật về quản trị doanh nghiệp, hợp đồng, lao động và bảo hiểm xã hội; pháp luật về thuế, kế toán; pháp luật về cạnh tranh, sở hữu trí tuệ; pháp luật về kinh doanh bất động sản, đầu tư; các quy định mới của Bộ luật dân sự 2015, Luật Doanh nghiệp 2015, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế giá trị gia tăng,... ; các quy định về Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), Hiệp định Tự do thương mại FTA. Ngoài ra, cần tiếp tục tổ chức và nâng cao chất lượng các lớp bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ pháp chế doanh nghiệp, góp phần tăng cường năng lực tư vấn pháp lý cho đội ngũ này trong triển khai thực hiện nhiệm vụ được giao.

4. Về tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp tại mục tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Tư pháp, cần đưa ra các câu trả lời về các vấn đề mà doanh nghiệp đang quan tâm đề thu hút được sự tham gia của các doanh nghiệp đối với hoạt động này. Ngoài ra, cần phải đa dạng hóa các hình thức tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp như: Tổ chức các buổi tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp thông qua hoạt động tư vấn trực tiếp, thành lập mạng lưới tư vấn viên pháp luật là những người am hiểu pháp luật, có kinh nghiệm tư vấn để kịp

thời tư vấn cho các doanh nghiệp qua điện thoại, email và các hình thức khác để kịp thời hỗ trợ pháp lý cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa khi có đề nghị.

5. Cần gấp rút xây dựng và hoàn thiện cơ sở dữ liệu về các vụ việc và vướng mắc pháp lý, bởi đây là nguồn dữ liệu rất quan trọng, có ý nghĩa to lớn không chỉ với hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp mà còn có ý nghĩa với hoạt động của nghề luật sư, hoạt động trợ giúp pháp lý, hoạt động xét xử, giảng dạy và nghiên cứu khoa học pháp lý. Riêng đối với công tác hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp, cần tóm tắt và giải thích các vụ việc, vướng mắc pháp lý theo hướng ngắn gọn, dễ hiểu, dễ tiếp cận với doanh nghiệp.

6. Nhanh chóng tăng cường nguồn lực cho hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp, bao gồm nguồn lực con người và nguồn lực tài chính, vật chất. Cần sửa đổi định mức tài chính cho hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp; đồng thời, huy động thêm nhiều nguồn lực xã hội cho hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp. Có thể cân nhắc mô hình hợp tác công - tư (PPP) để Nhà nước có thể giao một số khâu, một số công đoạn trong hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp, nhằm tiết giảm chi phí và tăng cường hiệu quả, thực chất.

7. Trên cơ sở thống nhất các biện pháp hỗ trợ cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trong Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, cần nghiên cứu tổ chức việc hỗ trợ pháp lý liên ngành trên nhiều lĩnh vực: Thuế, kế toán, pháp lý,... cho doanh nghiệp, để thống nhất, đồng bộ và tiết kiệm chi phí cho hoạt động hỗ trợ pháp lý doanh nghiệp.

8. Đề nghị Bộ Tư pháp phối hợp với Bộ Tài chính sửa đổi Thông tư liên tịch số 157/2010/TTLT-BTC-BTP để các địa phương có cơ sở ban hành cơ chế chính sách cho công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp phù hợp với khả năng, điều kiện ngân sách của địa phương.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện công tác hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Tư pháp để theo dõi, tổng hợp theo thẩm quyền./.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nơi nhận:

- Như trên;
- Vụ PLDSKT, Bộ Tư pháp;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Tư pháp;
- CVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, K2.

Nguyễn Phi Long